

Moià (Barcelona), 21-VIII-57

Estimat amic:

Perdoni que hagi tardat tant en contestar la seva lletra del dia 5. Aleshores, pensava que per aquestes dates tindria llesta la entrevista per "Insula". Resulta, però, que la cosa s'ha complicat. Pretenent fer les coses seriosament, vaig pensar que el millor seria rellegir els seus llibres que ja coneixia i llegir, per primera vegada, els demés. Ademés, els he pogut llegir amb ordre cronològic, el que sempre és interessant per apreciar les evolucions lògiques i naturals en tot escriptor.

Llegits tots seguits, he pogut trobar en els seus llibres la unitat i la solidesa que ja sospitava a través de les meves lectures disperses i fragmentàries. Cal que li digui que, de moment, ja n'he tret profit immediat i que la seva postura intel·lectual, salvant distàncies, pot ésser un bon model per mi?

Ara bé, després ~~de~~ aquest bany "ferraterià", tinc montanyes de preguntes per fer-li i de les difícils de contestar per carta perquè, segurament, s'encadenarien unes amb altres i amb les seves possibles respostes. Vull dir que son de les que exigeixen la conversa més que la epístola. Tinc, doncs, la impressió de haver desperdiciat -en part, és clar- la seva estada a Barcelona. De totes maneres, li agrairé ^{que} em parli -d'una manera breu, ja que no li vull fer perdre el temps- del que vosté en diu integrisme o de la relació de aquest pensament amb els filòsofs que en Bocheński anomena dialèctics i que se li escapen una mica de quadro, doncs pesi a que els classifica amb els pragmàtics, també es veu obligat a mencionar-los al parlar dels neo-positivistes. També li agrairia que em donés noms d'autors i llibres -si és que n'hi han- que persegueixin -d'aprop o de lluny- el que vosté està fent amb la seva obra. Digui'm també si la revista "Dialectica" té que veure amb totes aquestes tendències. Tot aixó m'interessa molt i li prego que excusi la puerilitat d'algunes d'aquestes preguntes: la meva ignorància en aquests temes és deplorable.

"Les formes de ^{la} vida catalana" és un ~~llibre~~ llibre que voldria comentar llargament amb vosté. Però és, encara, un tema més difícil de tractar per carta que els altres: hi juguen sempre tantes i tan complexes emocions, sentiments i ressentiments, prejudicis, etc.! Es clar que tot aixó vosté ho supera i és precisament per aquesta raó que m'agradaria parlar de Catalunya ("me duele Catalunya!" com cap dels catalanistes que em miren de reüll es podria creure) amb vosté.

Bé: amb tot aixó resulta que m'aparto del que li volia dir. I és que amb totes les notes que he prè la entrevista per "Insula" se m'ha convertit en un article massa llarg per aquesta revista. Aleshores, faré el següent: escriuré la entrevista per "Insula" de nou i li enviaré. I mentres es publica, puliré l'article i el publicaré, més endavant, segurament a "Papeles...". Qué li sembla? Així doncs, a finals de mes li enviaré el text de "Insula" i vosté farà el favor de

donar-li una repassada i de tornar-m'el. I més endavant li enviaré l'article per fer el "même jeu".

Perdoni la tabarra. Espero ser més breu en altres ocasions. La seva carta és molt amable i soc jo l'interessat en no perdre el contacte amb vosté, pel compte (intellectual i amistós) que em té.

Molt afectuosament el saluda el seu amic

J. M. Castellet

27- VIII - 57.